מקץ - חנוכה תשפ"ג
גליון 122

דעם רבינ'ס ליכט

דער ריינער קוואל

אַ גוּטְן שַׁבָּת פַאר אַלֶע לֶעכְטִיגֶע קִינְדֶער,

אֵייֶערֶע קִינְדֶער זָאלְט אִיר מוֹדִיעַ זַיין וָואס דָא הָאט זִיךְ גִיטָאן (שיהרה"ן ר"ט)

מִיר שְׁטֵייעֶן שׁוֹין בַּיים צְווַייטְן חֵלֶק פוּן חֲנוּכָּה. מֶען קֶען זִיךְ נִישְׁט פָּארְשְׁטֶעלְן דֶער נַחַת רוּחַ וָואס דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער הָאט פוּן אוּנְזֶערֶע חֲנֻכָּה לִיכְט אוּן דִי שַׁעֲשׁוּעִים וָואס עֶס וֶוערְט אִין אַלֶע אוֹיבֶּערְשְׁטֶע אוּן אוּנְטֶערְשְׁטֶע וֶועלְטְן פוּן אוּנְזֶער הַלֵּל אוּן זְמִירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת פוּן דִי אַכְט חֲנֻכָּה טֶעג.

דִי וָואכֶעדִיגֶע פַּרְשָׁה דֶערְצֵיילְט אוּנְז דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה וֶועגְן דִי חֲלוֹמוֹת פוּן פַּרְעֹה. פַּרְעֹה הָאט גֶע'חֲלוֹמְ'ט ווִי עֶר זֶעהְט זִיבְּן פֶעטֶע קִיעֶן דֶערְנָאךְ קוּמֶען זִיבְּן מָאגֶערֶע אוּן אַיינְגֶעדַארְטֶע קִיעֶן מִיט אַ שְׁלֶעכְטֶע אוֹיסְזֶען אוּן שְׁלִינְגֶען אַיין דִי זִיבְּן פֶעטֶע קִיעֶן אוּן עֶס דֶערְקֶענְט זִיךְ גָארְנִישְׁט אָן אוֹיף דִי מָאגֶערֶע קִיעֶן. דֶעם זֶעלְבְּן חֲלוֹם הָאט עֶר אוֹיךְ גֶעהַאט מִיט דִי זִיבְּן מָאגֶערֶע זַאנְגֶען וָואס שְׁלִינְגֶען אַיין דִי זִיבְּן פֶעטֶע זַאנְגֶען. קֵיינֶער הָאט נִישְׁט גֶעקֶענְט פּוֹתֵר חֲלוֹם זַיין פַאר פַּרְעֹה, בִּיז דֶער שַׂר הַמַּשְׁקִים הָאט זִיךְ דֶערְמַאנְט פוּן יוֹסֵף הַצַּדִּיק, אוּן אַזוֹי אִיז יוֹסֵף אַרוֹיס פוּן תְּפִיסָה אוּן גֶעוָוארְן אַ מֶלֶךְ.

רַבִּי נָתָן אִיז מַסְבִּיר ווִי אַזוֹי דָאס אִיז אוֹיךְ שַׁיָּיךְ פַאר אוּנְז אַלֶע. יֶעדֶער אֵיינֶער פוּן אוּנְז הָאט גוּטֶע צַייטְן וָואס דֶעמָאלְטְס כַאפְּט עֶר אַריין תּוֹרָה, תְּפִלָּה מִיט מַעֲשִׂים טוֹבִים. אַזוֹי אוֹיךְ אִיז דָא בַּיי יֶעדֶער אֵיינֶער פוּן אוּנְז שְׁווֶערֶע צַייטְן, חֲלִישׁוּת הַדַּעַת, אָדֶער דֶער גוּף אִיז נִישְׁט אַזוֹי גֶעזוּנְט אוּן נָאךְ אַנְדֶערֶע נִסְיוֹנוֹת מִיט וָואס מֶען פְּרָאבִּירְט אוּנְז אוֹיס. אַזוֹי אוֹיךְ קֶען מֶען אַמָאל פוּן הִימְל אָרָאפְּוַוארְפְן אַ מֶענְטְשׁ פוּן זַיין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם אוּן דֶער מֶענְטְשׁ פַארְגֶעסְט אִינְגַאנְצְן דִי אַלֶע גוּטֶע טֶעג אוּן תְּקוּפוֹת וָואס עֶר הָאט גֶעהַאט אוּן אַרַיינְגֶעכַאפְּט פוּל מִיט מִצְווֹת אוּן גוּטֶע מַעֲשִׂים. דֶערְפַאר קוּמְט דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי וָואס אִיז אַ בְּחִינָה פוּן יוֹסֵף הַצַּדִּיק אוּן לֶערְנְט אִיז אוֹיס אַז "בִּשְׁנֵי הַשָּׂבָע" אִין דִי גוּטֶע טֶעג וֶוען אַ מֶענְטְשׁ אִיז "זַאט בִּקְדֻשָּׁה" זָאל עֶר זִיךְ גוּט אָנְפוּלְן זַיינֶע אוֹצְרוֹת מִיט אַסַאךְ גוּטְס ווִיפִיל עֶס גֵייט נָאר אַז וֶוען עֶס וֶועט אָנְקוּמֶען דִי "שְׁנֵי הָרָעָב - דִי שְׁוַואכֶע טֶעג" זָאל עֶר הָאבְּן מִיט וָואס זִיךְ צוּ דֶערְהַאלְטְן, אַזוֹי ווִי דֶער רֶבִּי שְׁרַייבְּט; (תורה מ"ח תנינא) "גֶעדֶענְק דָאס גוּט! וֶוען דוּ הֵייבְּסְט אָן אַרַיינְגֵיין אִין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם דַארְף מֶען זַיין גָאר אַ גְרוֹיסֶער עַקְשָׁן זִיךְ צוּ הַאלְטְן אוּן נִישְׁט אָפְּלָאזְן דַיין פְּלַאץ דָאס מֵיינְט דָאס בִּיסֶעלֶע עֲבוֹדַת הַשֵּׁם וָואס דוּ הָאסְט שׁוֹין אָנְגֶעהוֹיבְּן..."

אַפָּאר שָׁעָה פַאר רַבִּי נָתָן אִיז נִסְתַּלֵּק גֶעוָוארְן הָאט עֶר גֶעטַייטְשְׁט דֶעם פָּסוּק לְכוּ אֶל יוֹסֵף אֲשֶׁר יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ (בְּרֵאשִׁית מא) אַז דֶער עִיקָר אִיז צוּ זַיין מְקֻשָּׁר צוּ אַ צַדִּיק אוּן טוּן וָואס דֶער צַדִּיק הֵייסְט. דֶער אוֹיבֶּערְשְׁטֶער זָאל הֶעלְפְן עֶס זָאל שׁוֹין מְקֻיָּם וֶוערְן דִי תְּפִלָּה פוּן "אוֹר חָדָשׁ עַל צִיּוֹן תָּאִיר וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ בִּמְהֵרָה לְאוֹרוֹ" אָמֵן וְאָמֵן.

הֶעלְפְן מַיינֶע לַייט

חַייקִיל, דֶעם רֶבִּינְ'ס חַזָן, הָאט אֵיינְמָאל גֶעבֶּעטְן פוּן רֶבִּי'ן: "דֶער רֶבִּי זָאל מִיר וַוייזְן אַ נִפְטָר, אַ מֶענְטְש וָואס לֶעבְּט שׁוֹין נִישְׁט!",

הָאט אִים דֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט: "אָבֶּער דוּ וֶועסְט מוֹרָא הָאבְּן!",

חַייקְל עֶנְטְפֶערְט דֶעם רֶבִּי'ן: "אִיךְ בִּין נִישְׁט אַזַא טִפֵּשׁ, אַז אִיךְ זָאל מוֹרָא הָאבְּן!"

דֶער רֶבִּי זָאגְט נָאכְאַמָאל פַאר חַייקְל: "אָבֶּער דוּ וֶועסְט מוֹרָא הָאבְּן!" אַזוֹי הָאט אִים דֶער רֶבִּי אִיבֶּערְגֶע'חַזְרְ'ט דְרַיי מָאל.

אוּן חַייקְל הַאלְט זִיךְ בַּיי דָאס זַיינִיגֶע: "אִיךְ וֶועל נִישְׁט מוֹרָא הָאבְּן".

אוּן דֶער רֶבִּי הָאט אִים טַאקֶע גֶעוִויזְן אַ נְשָׁמָה פוּן אַ נִפְטָר, עֶס הָאט טַאקֶע גֶעכַאפְּט אַ פַּחַד אַ שְׁרֶעק פַאר ר' חַייקְל, אַז דֶער רֶבִּי הָאט מוֹרָא גֶעהַאט עֶס זָאל אִים נִישְׁט שֶׁעדִיגְן דָאס פַּחַד.

דֶער רֶבִּי הָאט זִיךְ אָנְגֶערוּפְן צוּ אִים: "אַזַא חָכָם וִוי דִיר קֶען מֶען אוֹיךְ פַארְדְרֵייעֶן מִיט אַ דִמְיוֹן?"

אוּן אַזוֹי אִיז דָאס פַּחַד אַוֶועק פוּן ר' חַייקְל.

עֶס אִיז אַרִיבֶּער אַ שְׁטִיק צַייט, אוּן ר' חַייקְל בֶּעט וִוידֶער פוּן רֶבִּי'ן עֶר זָאל אִים וַוייזְן אַ נִפְטָר. דֶער רֶבִּי הָאט אִים טַאקֶע צוּגֶעזָאגְט צוּ וַוייזְן.

דִי מַעֲשֶׂה אִיז גֶעוֶוען פַאר חֲנוּכָּה. אִין דֶעם זֶעלְבְּן גַאס וואוּ דֶער רֶבִּי הָאט גֶעוואוֹינְט אִיז גֶעוֶוען אַ בֶּעקֶער, וֶוען אוּנְזֶערֶע לַייט זֶענֶען גֶעזֶעצְן בַּיי סְעוּדַת מְלַוֶּה מַלְכָּה פְלֶעגְט זַיי רוֹב מָאל פֶעלְן אַבִּיסְל חַלָּה, פְלֶעגְן זַיי אַרַיינְגֵיין צוּ דֶעם בֶּעקֶער, קוֹיפְן פוּן אִים אַבִּיסְל שִׁירַיִם וָואס אִיז פַארְבְּלִיבְּן פוּן שַׁבָּת, אַזֶעלְכֶע חַלּוֹת וָואס עֶר הָאט נִישְׁט גֶעקֶענְט פַארְקוֹיפְן, וַוייל עֶס אִיז נִישְׁט גֶעוֶוען אִינְגַאנְצְן אָפְּגֶעבַּאקְן אָדֶער אִיז עֶס גֶעוֶוען אַבִּיסְל צֶעבְּרָאכְן, פְלֶעגְן דִי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דָאס קוֹיפְן פַאר בִּילִיגֶער, אוּן דֶער בֶּעקֶער פְלֶעגְט צוּשְׁטִימֶען אוּן זִיךְ צוּשְׁטֶעלְן צוּ דִי פְּרַייזְן.

פַאר חֲנוּכָּה אִיז דֶער בֶּעקֶער נִפְטָר גֶעוָוארְן. אוּן דִי חֲנוּכָּה טֶעג הָאט דֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט פַאר ר' חַייקְל: "יֶעצְט וֶועסְטוּ זֶען אַ נִפְטָר".

ר' חַייקְל הֵייבְּט אוֹיף זַיינֶע אוֹיגְן אוּן זֶעט דֶעם בֶּעקֶער - וָואס אִיז מַמָּשׁ יֶעצְט נִפְטָר גֶעוָוארְן - וִוי עֶר שְׁטֵייט גֶעבּוֹיגְן מִיט הַכְנָעָה פַארְן הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן אוּן בֶּעט זִיךְ בַּיים רֶבִּי'ן: "רֶבִּי, וִוִיבַּאלְד אִיךְ הָאבּ אַרוֹיסְגֶעהָאלְפְן דַיינֶע לַייט, אוּן זַיי פַארְקוֹיפְט בִּילִיגֶע בְּרוֹיט אוּן חַלּוֹת פַאר סְעוּדַת מְלַוֶּה מַלְכָּה, בֶּעט אִיךְ אַייךְ רֶבִּי, גִיבּ מִיר אַ תִּיקוּן!!".

הָאט אִים דֶער רֶבִּי גֶעעֶנְטְפֶערְט: "אַזוֹי וִוי דִי הָאסְט טַאקֶע גוּט גֶעמַאכְט פַאר מַיינֶע מֶענְטְשְׁן, מַיינֶע מְקוֹרָבִים, וֶועל אִיךְ זִיךְ אָפְּגֶעבְּן מִיט דַיין תִּיקוּן".

אוּן דֶער נִפְטָר אִיז נֶעלְם גֶעוָוארְן...

מֶען קֶען זִיךְ לֶערְנֶען פוּן דִי מַעֲשֶׂה וָואסְפַארַא זְכִיָּה עֶס אִיז צוּ הֶעלְפְן דֶעם רֶבִּי'נְס לַייט, אֲפִילוּ דֶער בֶּעקֶער הָאט בְּסַךְ הַכֹּל נָאר גֶעגֶעבְּן בִּילִיגֶערֶע פְּרַייזְן פַאר אַלְטֶע בְּרוֹיט הָאט אוֹיךְ זוֹכֶה גֶעוֶוען צוּ בַּאקוּמֶען אַ תִּיקוּן פוּן רֶבִּי'ן, אִיז זִיכֶער וֶוער עֶס הֶעלְפְט דֶעם רֶבִּי'ן מִיט זַיינֶע לַייט, אָדֶער אִיז מֶען מְקוֹרָב צוּ רֶבִּי'ן, מֶען לֶערְנְט דֶעם רֶבִּי'נְס סְפָרִים אוּן מֶען טוּט זַיינֶע עֵצוֹת וִויפִיל מֶען קֶען, אִיז דִי זְכִיָּה אָן קֵיין סוֹף אוּן אָן קֵיין בְּרֶעג, אוּן דֶער רֶבִּי וֶועט זִיכֶער גֶעבְּן אַ תִּיקוּן לְעוֹלְמֵי עַד.

אײן מַעֲשֶׂה'לֶע

דער באַשעפער באַווײַזט וואונדער
פאר זײַנע ליבע קינדער

מַצְלִיחַ זַיין אִין לֶערְנֶען

מַיין נָאמֶען אִיז יִצְחָק אִיךְ וואוין אִין מָאנְסִי, דָאס יָאר גֵיי אִיךְ אִין כִּתָּה ו׳, לֶעצְטֶע יָאר בִּין אִיךְ גֶעגַאנְגֶען אִין כִּתָּה ה׳ אָבֶער אִיךְ הָאבּ נִישְׁט אַזוֹי מַצְלִיחַ גֶעוֶוען אִין לֶערְנֶען, אָבֶער דָאס יָאר הָאט מַיין רֶבִּי אַיינְגֶעפִירְט אַז פַאר מֶען הֵייבְּט אָן לֶערְנֶען זָאל אַלֶע קִינְדֶער מִתְפַּלֵל זַיין צוּם אוֹיבֶּערְשְׁטְן אוּן עֶס דֶערְקֶענְט זִיךְ טַאקֶע, אִיךְ בִּין בָּרוּךְ הַשֵּׁם אַסַאךְ מֶער מַצְלִיחַ פוּן לֶעצְטֶע יָאר.

אָפְּגֶעשְׁטֶעלְט דָאס רֶעדְל

אַ גוּטְן טַייעֶרֶע חֲבֵרִים. אִיךְ הָאבּ אַייךְ צוּ דֶערְצֵיילְן אַ שֵׁיינֶע מַעֲשֶׂה וָואס אִיז גֶעשֶׁען צוּ מִיר.

בָּרוּךְ הַשֵּׁם מַיין טַאטֶע אִיז אַ מְלַמֵּד אִין חֵדֶר, דִי מְלַמְּדִים זֶענֶען גֶעפָארְן אוֹיף אַ שַׁבָּת צוּזַאמֶען.

פְרַייטָאג אִינְדֶערְפְרִי קְלִינְגְט מַיין טַאטֶע אַרַיין אִין שְׁטוּבּ אוּן בֶּעט מִיר אִיךְ זָאל אוֹיפְזוּכְן זַיין סֵפֶר וָואס עֶר לֶערְנְט אִין דֶעם, אִיךְ זָאל עֶס בְּרֶענְגֶען צוּ דִי בָּאס-סְטַאנְצְיֶע. אִיךְ הָאבּ זִיךְ גֶענוּמֶען שְׁנֶעל, שְׁנֶעל זוּכְן דִי סֵפֶר, אָבֶער עֶס אִיז נִישְׁטָא... אִיךְ הָאבּ גֶעמַאכְט אַ תְּפִלָּה צוּם בַּאשֶׁעפֶער אוּן גֶעזוּכְט נָאכְאַמָאל אוֹיף דִי זֶעלְבֶּע פְּלַאץ אוּן עֶס גֶעפִינֶען!

אִיךְ הָאבּ גֶעגֶעבְּן אַ כַאפּ דֶעם סֵפֶר אוּן גֶעלָאפְן שְׁנֶעל צוּ דִי בָּאס סְטַאנְצְיֶע אוּן אַזוֹי בְּשַׁעַתְ'ן לוֹיפְן בֶּעט אִיךְ פוּן בַּאשֶׁעפֶער עֶר זָאל מִיר הֶעלְפְן אִיךְ זָאל נָאךְ אָנְיָאגְן דֶעם בָּאס נָאךְ פַאר עֶר פָארְט אַוֶועק, אוּן אַזוֹי לוֹיף אִיךְ וַוייטֶער.

אִיךְ קוּם אָן נֶענְטֶער צוּם סְטַאנְצְיֶע, אוּן אִיךְ זֶע פַאר מַיינֶע אוֹיגְן וִוי דֶער בָּאס הֵייבְּט אָן פָארְן, אִיךְ בִּין גֶעוָוארְן אַבִּיסְל אָנְגֶעצוֹיגְן אוּן זִיךְ גֶענוּמֶען בֶּעטְן פוּן אוֹיבֶּערְשְׁטְן אַז אַזוֹי וִוי עֶר הָאט מִיר פְרִיעֶר גֶעהָאלְפְן זָאל עֶר מִיר יֶעצְט אוֹיךְ הֶעלְפְן.

דָא אִיז שׁוֹין גֶעשֶׁען אַ נֵס! אַז אֵיינֶער אוֹיפְן בָּאס הָאט מִיר גֶעזֶען לוֹיפְן אוּן גֶעהֵייסְן דֶעם דְרַייוֶוער זִיךְ אָפְּשְׁטֶעלְן אִיךְ הָאבּ גֶעקֶענְט אִיבֶּערְגֶעבְּן פַאר מַיין טַאטְן דֶעם סֵפֶר.

אַ גְרוֹיסְן יִישַׁר כֹּחַ פַארְן רֶבִּי'נְס לִיכְט, אִיךְ הָאבּ סְפֶּעצִיעֶל הֲנָאָה פוּן 'מַיין מַעֲשֶׂה'לֶע'.

בֶּערִישׁ

דער געווינער אויף די
גורל לכבוד חנוכה
איז הילד החשוב
יואל נחום אייזנצווייג
קרית טאהש, קאנאדא

די תשובות אויף די שאלות זענען ווי פאלגנד:

א. מעשה מאורות, חנוכה תקס"ט
ב. יום כיפור (ז' תנינא)
ג. דריידל, שיחה מ'
ד. הלל בקול, אהבת השם
ה. תורה ב' תנינא "להודות ולהלל"
ו. שיר המעלות לדוד לולי ה' (תהלים קכ"ד)

דִי עֶלֶעְווֶטֶע מַעֲשֶׂה וָואס דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט דֶערְצֵיילְט

4 דֶער בֶּן מֶלֶךְ אוּן בֶּן שִׁפְחָה וֶועלְכֶע זֶענֶען פַארְבִּיטְן גֶעוָוארְן

בַּיי נַאכְט אִיז אָנְגִיקוּמֶען דֶער מֶענְשׁ פוּן דֶעם וַואלְד אוּן הָאט זֵיי גִיגִיבְּן עֶסְין אוּן טְרִינְקֶען. אוּן זֵיי הָאבִּין דָארְט אִיבֶּער גִינֶעכְטִיגְט. אַקֶעגִין טָאג הָאבִּין זֵיי גִיהֶערְט דָאס גְרוֹיסֶע גִילֶעכְטֶער (הַנַּ"ל) בִּיז אַלֶע בֵּיימֶער הָאבִּין גִיצִיטֶערְט.

סֶע הָאט גִיבְּרָאכִין אַלֶע בֵּיימֶער (דָאס קוֹל פוּן דֶעם גִילֶעכְטֶער) **הָאט עֶר אִים אָנְגִירֶעט** (דְהַיינוּ דֶער קְנֶעכְט הָאט אָנְגִירֶעט דֶעם אֶמֶתִין בֶּן מֶלֶךְ וָואס עֶר אִיז זַיין הַאר) **אַז עֶר זָאל פְּרֶעגִין דֶעם מֶענְשְׁן פוּן דֶעם וַואלְד. וָואס דָאס אִיז.**

הָאט עֶר אִים גִיפְּרֶעגְט. וָואס אִיז דָאס אַזוֹי אַ גְרוֹיס גִילֶעכְטֶער נָאנְט צוּ טָאג. הָאט עֶר אִים גִיעֶנְפֶּערְט. דָאס לַאכְט דֶער טָאג אוֹיס דֶער נַאכְט. וָוארִין דִי נַאכְט פְּרֶעגְט דֶעם טָאג. פַארְוָואס אַז דוּ קוּמְסְט. הָאבּ אִיךְ קֵיין נָאמֶען נִיט. טוּט דֶער טָאג אַ גְרוֹיס גִילֶעכְטֶער.

אוּן דֶערְנָאךְ וֶוערְט טָאג. אוּן דָאס אִיז דָאס גִילֶעכְטֶער וָואס מֶע הֶערְט נָאנְט צוּ טָאג. אִיז דָאס בַּיי אִים אַ גְרוֹיס וְוינְדֶער גִיוֶוען. וָוארִין דָאס אִיז עֶפֶּעס אַ ווִילְדֶע זַאךְ. אַז דֶער טָאג לַאכְט אוֹיס דֶער נַאכְט (פְּרֶעגִין וַוייטֶער הָאט עֶר שׁוֹין נִיט גִיקֶענְט. אַז יֶענֶער עֶנְפֶּערְט אַזוֹי אַ לָשׁוֹן).

אִין דֶער פְרִיא אִיז וִוידֶער דֶער מֶענְשׁ פוּן דֶעם וַואלְד אַוֶועק גִיגַאנְגֶען. אוּן זֵיי הָאבִּין דָארְט גִיגֶעסִין אוּן גִיטְרִינְקֶען.

בַּיינַאכְט אִיז עֶר וִוידֶער גִיקוּמֶען. אוּן זֵיי הָאבִּין גִיגֶעסִין אוּן גִיטְרוּנְקֶען אוּן הָאבִּין גִינֶעכְטִיגְט דָארְט. בַּיינַאכְט הָאבִּין זֵיי גִיהֶערְט. דָאס קוֹל פוּן דִי חַיּוֹת. ווִי זֵיי הָאבִּין אַלֶע גִישְׁרִיגְן אוּן גִיבְּרוּמְט מִיט ווִילְדֶע קוֹלוֹת.

דֶער לֵייבּ הָאט גִישְׁרִיגְן. אוּן דֶער לֶעמְפֶּערְט הָאט גִיבְּרוּמְט מִיט אֵיין אַנְדֶער קוֹל. אוּן אַזוֹי דִי אִיבְּרִיקֶע חַיּוֹת. הָאט אִיטְלִיכֶע חַיָּה מִיט אֵיין אַנְדֶער קוֹל גִיבְּרוּמְט. אוּן דִי עוֹפוֹת הָאבִּין גִישְׁוִוישְׁטְשִׁיט אוּן גִיקְנַאקְט.

אוּן אַזוֹי אַלֶע הָאבִּין גִיבְּרוּמְט מִיט ווִילְדֶע קוֹלוֹת. אוּן אִין דֶער תְּחִילָה. זֶענֶען זֵיי זֵייעֶר דֶערְשְׁרָאקִין גִיוָוארִין. הָאבִּין זֵיי זִיךְ נִיט רֶעכְט צוּגִיהֶערְט צוּם קוֹל מַחְמַת פַּחַד. דֶערְנָאךְ הָאבִּין זֵיי צוּ גִיבּוֹיגִין דִי אוֹיעֶרִין אוּן הָאבִּין זִיךְ צוּ גִיהֶערְט.

הָאבִּין זֵיי גִיהֶערְט. אַז דָאס אִיז אֵיין קוֹל פוּן אַ נִיגוּן זֵיי זִינְגֶען זֵייעֶר אַ וואוּילִין נִיגוּן וָואס סֶע אִיז אַ ווִילְד חִידוּשׁ. הָאבִּין זֵיי זִיךְ נָאךְ מֶער צוּגִיהֶערְט.

הָאבִּין זֵיי גִיהֶערְט. אַז סֶע אִיז אַ ווִילְד וואוּילֶער נִיגוּן וָואס סֶע אִיז זֵייעֶר אֵיין ווִילְד חִידוּשׁ. וָואס סֶע אִיז אַ ווִילְד גְרוֹיסֶער תַּעֲנוּג דָאס צוּ הֶערִין. וָואס אַלֶע תַּעֲנוּגִים פוּן דֶער וֶועלְט זֶענֶען אַלֶע גָאר נִישְׁט. אוּן טְרֶעפִין גָאר נִיט אָן. אַקֶעגִין דֶעם ווִילְד גְרוֹיסִין תַּעֲנוּג וָואס מֶע הָאט אַז מֶע הֶערְט דֶעם ווִינְדֶערְלִיכְן נִיגוּן.

הָאבִּין זֵיי צְווִישִׁין זִיךְ גִישְׁמוּסְט אַז זֵיי וֶועלִין שׁוֹין דָא בְּלַייבִּין וָוארִין זֵיי הָאבִּין דָא צוּ עֶסִין אוּן צוּ טְרִינְקֶען. אוּן הָאבִּין דָא אַזוֹי אֵיין תַּעֲנוּג וָואס עֶר אִיז אַזוֹי אַ חִידוּשׁ. וָואס אַלִירְלֵיי תַּעֲנוּגִים פוּן דֶער וֶועלְט וֶוערִין גָאר בָּטֵל אַקֶעגִין דֶעם תַּעֲנוּג.

הָאט אָנְגִירֶעט דֶער קְנֶעכְט דֶעם הַארִין. (דְהַיינוּ דֶעם אֶמֶתִין בֶּן מֶלֶךְ) אַז עֶר זָאל אִים פְּרֶעגִין (דְהַיינוּ דֶעם מֶענְשְׁן פוּן דֶעם וַואלְד) וָואס אִיז דָאס. הָאט עֶר אִים גִיפְּרֶעגְט. הָאט עֶר אִים גִיעֶנְפֶּערְט בַּאֲשֶׁר דִי זוּן הָאט גִימַאכְט אֵיין מַלְבּוּשׁ דֶער לְבָנָה.

הָאבִּין זִיךְ אָנְגִירוּפִין אַלֶע חַיּוֹת פוּן דֶעם וַואלְד. בַּאֲשֶׁר דִי לְבָנָה טוּט זֵיי גְרוֹיסֶע טוֹבוֹת. וָוארִין זֵייעֶר שְׁלִיטָה פוּן דִי

חַיוֹת אִיז זִיךְ דֶער עִיקָר נָאר בַּיי נַאכְט. וָוארִין אַמָאל בַּאדַארְפִין זֵיי אַרַיין צוּ גֵיין אִין יִשׁוּב אַרַיין.

אוּן בַּיי טָאג קָאנֶען זֵיי נִיט. אִיז זִיךְ דֶער עִיקָר זֵייעֶר שְׁלִיטָה נָאר בַּיי נַאכְט. אוּן דִי לְבָנָה טוּט זֵיי אַזוֹי אַ טוֹבָה וָואס זִי לַייכְט זֵיי בַּיינַאכְט. אִיבֶּער דֶעם הָאבִּין זֵיי אַלֶע מַסְכִּים גִיוֶוען. אַז זֵיי זָאלִין מַאכִין אַ נַייעֶם נִיגוּן לְכָבוֹד דֶער לְבָנָה.

אוּן דָאס אִיז דֶער נִיגוּן וָואס אִיר הֶערְט. וִוי זֵיי הָאבִּין גִיהֶערְט. אַז דָאס אִיז אַ נִיגוּן הָאבִּין זֵיי זִיךְ נָאךְ מֶער צוּ גִיהֶערְט. הָאבִּין זֵיי גִיהֶערְט. אַז סֶע אִיז זֵייעֶר אַ וואוּילֶער זִיסֶער נִיגוּן וָואס סֶע אִיז אַ וִוילְד חִידוּשׁ זֵייעֶר.

הָאט עֶר זִיךְ צוּ זֵיי אָנְגִירוּפִין (דְהַיינוּ דֶער מֶענְשׁ פוּן דֶעם וַואלְד) וָואס אִיז דָאס בַּיי אַייךְ אַזוֹי אַ חִידוּשׁ. אֶלָא מַאי אִיךְ הָאבּ אַ כְּלִי וָואס אִיךְ הָאבּ מְקַבֵּל גִיוֶוען פוּן מַיינֶע עֶלְטֶערִין.

וָואס דִי כְּלִי אִיז גִימַאכְט גִיוָוארִין מִיט אַזוֹינֶע זַאכִין מִיט אַזוֹינֶע בְּלֶעטְלִיךְ אוּן מִיט אַזוֹינֶע פַארְבִּין. וָואס אַז מֶען נֶעמְט דִי כְּלִי אוּן מֶען לֵייגְט זִי אוֹיף אַ וָואסִירֶע בְּהֵמָה. אוֹדֶער אוֹיף אַ וָואסֶער עוֹף. אַזוֹי הֵייבְּט עֶס תֵּיכֶף אָן צוּ שְׁפִּילִין דֶעם נִיגוּן (דְהַיינוּ דֶעם נִיגוּן וָואס דִי חַיוֹת הָאבִּין דָא גִישְׁפִּילְט).

דֶערְנָאךְ אִיז וִוידֶער גִיוָוארִין דָאס גִילֶעכְטֶער. אוּן סֶע אִיז גִיוָוארִין טָאג. אוּן דֶער מֶענְשׁ פוּן דֶעם וַואלְד אִיז זִיךְ וִוידֶער אַוֶועק גִיגַאנְגֶען. אוּן עֶר (דְהַיינוּ דֶער אֶמֶתִיר בֶּן מֶלֶךְ)

אִיז גִיגַאנְגֶען זוּכִין דִי כְּלִי. אוּן עֶר הָאט אוֹיסְגִיזוּכְט אִין דֶעם גַאנְצִין חֶדֶר אוּן עֶר הָאט נִישְׁט גִיפוּנֶען אוּן וַוייטֶער הָאט עֶר מוֹרָא גִיהַאט צוּ גֵיין.

אוּן זֵיי (דְהַיינוּ דֶער אֶמֶתִיר בֶּן מֶלֶךְ מִיט זַיין קְנֶעכְט וָואס עֶר אִיז דֶער בֶּן הַשִׁפְחָה וָואס פְרִיר אִיז עֶר גִיוֶוען מֶלֶךְ) הָאבִּין מוֹרָא גִיהַאט צוּ זָאגִין דֶעם מֶענְשְׁן פוּן דֶעם וַואלְד אַז עֶר זָאל זֵיי פִּירִין אִין יִישׁוּב אַרַיין.

דֶערְנָאךְ אִיז גִיקוּמֶען דֶער מֶענְשׁ פוּן דֶעם וַואלְד. אוּן הָאט צוּ זֵיי גִיזָאגְט אַז עֶר וֶועט זֵיי פִּירִין אִין יִישׁוּב אַרַיין.

הָאט עֶר זֵיי גִיפִירְט אִין יִישׁוּב אַרַיין. אוּן עֶר הָאט גִינוּמֶען דִי כְּלִי הַנַ"ל. אוּן הָאט זִי גִיגִיבְּן צוּ דֶעם אֶמֶתִין בֶּן מֶלֶךְ. אוּן הָאט צוּ אִים גִיזָאגְט. דִי כְּלִי שֶׁענְק אִיךְ דִיר. אוּן מִיט דֶעם (דְהַיינוּ מִיט דֶעם קְנֶעכְט וָואס עֶר אִיז פְרִיר גִיוֶוען מֶלֶךְ וְכוּ' כַּנַ"ל) וֶועסְטוּ וִויסִין וִוי אַזוֹי זִיךְ צוּ פִירִין מִיט אִים.

הָאבִּין זֵיי אִים גִיפְרֶעגְט. וִוי הִין זָאלִין מִיר גֵיין. הָאט עֶר זֵיי גִיזָאגְט. אַז זֵיי זָאלִין זִיךְ פְרֶעגִין צוּ דֶער מְדִינָה. וָואס זִי הֵייסְט מִיט דֶעם נָאמֶען. דָאס נַיירִישֶׁע לַאנְד אוּן דֶער קְלוּגֶער מַלְכוּת.

הָאבִּין זֵיי אִים גִיפְרֶעגְט. אִין וֶועלְכֶער זַייט זָאלִין מִיר זִיךְ אָנְהֵייבִּין צוּ פְרֶעגִין צוּ דֶער מְדִינָה. הָאט עֶר זֵיי גְוִויזִין מִיט דֶער הַאנְט הָאט אַהֶער (אַזוֹי וִוי אֵיינֶער וַויזְט מִיט אִין פִינְגֶער)

הָאט דֶער מֶענְשׁ פוּן דֶער וַואלְד גִיזָאגְט צוּ דֶעם אֶמֶתִין בֶּן מֶלֶךְ. גֵיי אַהִין צוּ דֶער מְדִינָה. אוּן דָארְט וֶועסְטוּ קוּמֶען צוּ דַיין גְדוּלָה. זֶענֶען זֵיי גִיגַאנְגֶען. וִוי זֵיי זֶענֶען גִיגַאנְגֶען.

הָאבִּין זֵיי זֵייעֶר גִיגְלוּסְט אַז זֵיי זָאלִין גִיפִינֶען עֶפֶּעס אַ חַיָה אָדֶער אַ בְּהֵמָה. כְּדֵי זֵיי זָאלִין פְּרוּבִין דִי כְּלִי אוֹיבּ זִי וֶועט קָאנֶען שְׁפִּילִין (כַּנַ"ל) נָאר זֵיי הָאבִּין נָאךְ קֵיין שׁוּם חַיָה נִיט גִיזֶעהְן דֶערְנָאךְ זֶענֶען זֵיי מֶער אִין יִשׁוּב אַרַיין גִיקוּמֶען.

הָאבִּין זֵיי גִיפוּנֶען עֶפֶּעס אַ בְּהֵמָה. הָאבִּין זֵיי אוֹיף אִיר אַנִידֶער גִילֵייגְט דִי כְּלִי. הָאט זִי אָנְגִיהוֹיבִּין צוּ שְׁפִּילְן דֶעם נִיגוּן (כַּנַ"ל) זֶענֶען זֵיי אַזוֹי גִיגַאנְגֶען אוּן גִיגַאנְגֶען בִּיז זֵיי זֶענֶען גִיקוּמֶען צוּ דֶער מְדִינָה.

אוּן דִי מְדִינָה אִיז גִיוֶוען אַ מוֹיעֶר אַרוּם אִיר אוּן מֶע הָאט אִין דֶער מְדִינָה נִיט גִיקָאנְט אַרַיין גֵיין נָאר מִיט אֵיין טוֹיעֶר. מוּז מֶען אַרוּם גֵיין כַּמָה מַייל בִּיז מֶען קוּמְט צוּם טוֹיעֶר.

זֶענֶען זֵיי אַרוּם גִיגַאנְגֶען בִּיז זֵיי זֶענֶען גִיקוּמֶען צוּם טוֹיעֶר. אַז זֵיי זֶענֶען שׁוֹין גִיקוּמֶען צוּם טוֹיעֶר. הָאט מֶען זֵיי

נִישְׁט גִיוָואלְט אַרַיין לָאזִין בַּאֲשֶׁר דֶער מֶלֶךְ פוּן דֶער מְדִינָה אִיז גִישְׁטָארְבִּין. אִיז גִיבְּלִיבְּן דֶער בֶּן מֶלֶךְ.

הָאט דֶער מֶלֶךְ גִילָאזְט צַוָואָה בַּאֲשֶׁר בִּיז אַהֶער הָאט מֶען גִירוּפִין דִי מְדִינָה. דָאס נֵיירִישֶׁע לַאנְד אוּן דֶער קְלוּגֶער מַלְכוּת. הַיינְט זָאל מֶען זִי שׁוֹין רוּפִין פַארְקֶערְט דָאס קְלוּגֶע לַאנְד אוּן דֶער נַיירִישֶׁע מַלְכוּת.

אוּן וֶוער סֶע וֶועט זִיךְ אוּנְטֶער נֶעמֶען. אַז עֶר זָאל אוּם קֶערִין צוּ דֶער מְדִינָה דֶעם עֶרְשְׁטִין נָאמֶען. דְהַיְינוּ אַז מֶע זָאל ווִידֶער רוּפִין דִי מְדִינָה מִיט דֶעם עֶרְשְׁטִין נָאמֶען. דָאס נֵיירִישֶׁע לַאנְד אוּן דֶער קְלוּגֶער מַלְכוּת. זָאל דֶער דָאזִיגֶער מֶלֶךְ וֶוערִין.

אִיבֶּער דֶעם לָאזְט מֶען קֵיין שׁוּם מֶענְשְׁן נִיט אַרַיין אִין דֶער מְדִינָה. סַיידִין דֶער וָואס עֶר וֶועט זִיךְ אוּנְטֶער נֶעמֶען דָאס דָאזִיגֶע אַז עֶר זָאל אוּם קֶערִין דֶער מְדִינָה דֶעם עֶרְשְׁטִין נָאמֶען.

הָאט מֶען אִים גִיזָאגְט קָאנְסְטוּ דִיךְ דָאס אוּנְטֶער נֶעמֶען. אַז דוּ זָאלְסְט דֶער מְדִינָה אוּם קֶערִין דֶעם עֶרְשְׁטִין נָאמֶען. הָאט עֶר זִיךְ בְּוַודַאי נִיט גִיקָאנְט דָאס אוּנְטֶער נֶעמֶען.

הָאבִּין זֵיי נִישְׁט גִיקָאנְט אַרַיין גֵיין הָאט אִים דֶער קְנֶעכְט אָן גִירֶעט אַז זֵיי זָאלִין זִיךְ אוּמְקֶערִין אַהֵיים. נָאר עֶר הָאט נִיט גִיוָואלְט אוּמְקֶערִין זִיךְ. וָוארִין דֶער מֶענְשׁ פוּן דֶעם וַואלְד הָאט אִים גִיזָאגְט אַז עֶר זָאל גֵיין צוּ דֶער מְדִינָה אוּן דָארְט וֶועט עֶר קוּמֶען צוּ זַיין גְדוּלָה.

דֶערְוַוייל אִיז אַהִין אָנְגִיקוּמֶען נָאךְ אֵיין מֶענְשׁ. וָואס עֶר הָאט גִירִיטִין אוֹיף אַ פֶערְד. אוּן עֶר הָאט גִיוָואלְט אַרַיין גֵיין. הָאט מֶען אִים אוֹיךְ נִיט גִילָאזְט אַרַיין מֵחֲמַת דֶעם (כַּנַ"ל)

דֶערְוַוייל הָאט עֶר דֶערְזֶעהְן סֶע שְׁטֵייט דָאס פֶערְד פוּן יֶענֶעם מֶענְטְשְׁן. אִיז עֶר גִיגַאנְגֶען אוּן הָאט גִינוּמֶען דִי כְּלִי.

אוּן הָאט זִי אַנִידֶער גִילֵייגְט אוֹיף דֶעם פֶערְד. הָאט עֶס אָנְגִיהוֹיבִּין צוּ שְׁפִּילִין דֶעם זֵייעֶר ווּאוּלִין נִיגוּן (כַּנַ"ל)

הָאט אִים דֶער מֶענְשׁ פוּן דֶעם פֶערְד זֵייעֶר גִיבֶּעטִין. אַז עֶר זָאל אִים פַארְקוֹיפִין. אוּן עֶר הָאט אִים גִיעֶנְפֶערְט. **וָואס קָאנְסְטוּ מִיר גִיבִּין פַאר אַזוֹי אֵיין ווִינְדֶערְלִיכֶע כְּלִי.**

הָאט דֶער מֶענְשׁ פוּן דֶעם פֶערְד צוּ אִים גִיזָאגְט. וָואס קָאנְסְטוּ דֶען טָאן מִיט דֶער כְּלִי. נָאר דוּ וֶועסְט מַאכִין מִיט אִיר אֵיין קָאמֶעדְיָא אוּן דוּ וֶועסְט נֶעמֶען אַ גִילְדְן. אִיךְ קָאן אָבֶּער אַ זַאךְ וָואס סֶע אִיז בֶּעסֶער פוּן דַיין כְּלִי. אִיךְ ווֵייס אַ זַאךְ וָואס אִיךְ הָאבּ מְקַבֵּל גִיוֶוען פוּן מַיינֶע עֶלְטִירְנְס עֶלְטֶערִין.

אַז מֶע זָאל זַיין אֵיין מֵבִין דָבָר מִתּוֹךְ דָבָר. דְהַיְינוּ אִיךְ ווֵייס אַזוֹי אַ זַאךְ וָואס אִיךְ הָאבּ מְקַבֵּל גִיוֶוען פוּן מַיינֶע עֶלְטֶערִינְס עֶלְטֶערִין. וָואס דוּרְךְ דֶער זַאךְ קָאן מֶען זַיין **אֵיין מֵבִין דָבָר מִתּוֹךְ דָבָר.** (מֶע זָאל פַארְשְׁטֵיין אֵיין זַאךְ פוּן דֶער אַנְדֶערֶער זַאךְ) אַז אֵיינֶער רֶעט עֶפֶּעס אֵיין וָוארְט. קָאן מֶען דוּרְךְ דֶעם וָואס אִיךְ הָאבּ מְקַבֵּל גִיוֶוען.

אַז מֶע זָאל פַארְשְׁטֵיין דָבָר מִתּוֹךְ דָבָר (דְהַיְינוּ אֵיין זַאךְ פוּן דֶער אַנְדֶערֶער) אוּן אִיךְ הָאבּ נָאךְ דִי זַאךְ נִיט אוֹיסְגִיזָאגְט פַאר קֵיין שׁוּם מֶענְשְׁן אִין דֶער וֶועלְט. בְּכֵן וֶועל אִיךְ דִיךְ אוֹיסְלֶערְנֶען דִי דָאזִיגֶע זַאךְ. אוּן דוּ וֶועסְט מִיר גֶעבִּין דִי דָאזִיגֶע כְּלִי דֶערְפַאר.

הָאט עֶר זִיךְ מְיַישֵׁב גִיוֶוען (דְהַיְינוּ דֶער אֶמֶתִּיר בֶּן מֶלֶךְ וָואס עֶר הָאט גִיהַאט דִי כְּלִי) סֶע אִיז אֵיין אֱמֶת אֵיין גְרוֹיס חִידוּשׁ אַז מֶע זָאל זַיין אֵיין מֵבִין דָבָר מִתּוֹךְ דָבָר.

הָאט עֶר אִים אַוֶועק גִיגִיבְּן דִי כְּלִי. אוּן עֶר (דְהַיְינוּ דֶער מֶענְטְשׁ פוּן דֶעם פֶערְד) אִיז גִיגַאנְגֶען אוּן הָאט אִים אוֹיס גִילֶערְנְט **עֶר זָאל זַיין אַ מֵבִין דָבָר מִתּוֹךְ דָבָר.**

דער געווינער פון "גאר מיין זאך איז תפלה"
צייטליך שבת אינדערפרי פרשת וישב
ביים דאווענען איז

הילד החשוב
צבי אלימלך מנדליאל,

אלע קינדער וואס האבן געווינען די לעצטע וואכן
קענען דאס אפנעמען אין בן איש חי 54 דירה 11

צו קענען אריינגיין אין גורל, קלינג אריין נאך שבת אין טעל-ליין 02-5-3333-72 אויף קנעפל זיבן זאג אריין דיין נאמען און טעלעפאן נומער מיט די ווערטער "גאר מיין זאך איז תפלה".

בחינה אויף ספורי מעשיות

די עלעפטע מעשה (4) - דער בן מלך און בן שפחה וואס זענען פארביטן געווארן

א. וואס איז די גרויסע געלעכטער וואס זיי האבן געהערט נאנט צו אינדערפרי?
☐ אז דער טאג לאכט פון דער נאכט
☐ אז דער נאכט לאכט פון דער טאג
☐ אז די זין לאכט פון די לבנה

ב. וועלכע קול האבן זיי געהערט ביינאכט?
☐ די קול פון די חיות ווי זיי ברומען
☐ די קול פון די פייגעלעך וואס האבן גישווישטשיט און געקנאקט
☐ביידע תשובות זענען ריכטיג

ג. דערנאך ווען זיי האבן זיך בעסער צוגעהערט האבן זיי געהערט א קול פון?
☐ א געוויין
☐ א ניגון וואס ס'איז א גרויסע תענוג עס צוהערן
☐ א קול פון ליצנות

ד. לכבוד וועמען האבן די חיות געמאכט די קול ביינאכט?
☐ לכבוד די לבנה וואס לייכט פאר זיי ביינאכט
☐ לכבוד די זון וואס לייכט פאר זיי בייטאג
☐ לכבוד די שטערן וואס לייכטן ביינאכט

ה. וועלכע כלי האט זיי באוויזן דער מענטש פון וואלד?
☐ א כלי וואס ווען מ'לייגט דאס אויף א בהמה שפילט עס דעם ניגון
☐ א כלי וואס ווען מ'לייגט דאס אויף א עוף שפילט עס דעם ניגון
☐ ביידע תשובות זענען ריכטיג

ו. האט דער בן המלך געטראפן די כלי אין שטוב פון דער מענטש פון וואלד?
☐ יא
☐ ניין
☐ יא, אבער ער האט מורא געהאט עס צו נעמען

ז. פארוועמען האט דער מענטש פון וואלד געגעבן די כלי, ווען ער האט זיי געטראפן אין ישוב?
☐ פאר דער אמת'ער בן השפחה
☐ פאר דער אמת'ער בן המלך
☐ פאר ביידע צו זאמען

ח. צו וועלכע מדינה האט זיי דער מענטש פון וואלד געזאגט צו גיין?
☐ וואס רופט זיך דאס נארישע לאנד און קלוגער מלכות
☐ וואס רופט זיך דאס קלוגע לאנד און נארישער מלכות
☐ וואס רופט זיך דאס נארישע לאנד און פארשטענדליכער מלכות

ט. פארוועמען האט דער מענטש פון וואלד געזאגט אז אין יענע מדינה וועט ער קומען צו זיין גדולה?
☐ צו דער אמת'ער בן המלך
☐ צו דער אמת'ער בן השפחה
☐ צו ביידע

י. וואס איז געווען ארום דער לאנד?
☐ א מויער (חומה)
☐ שומרים
☐ א ים

יא. מ'האט אריין געלאזט אין די לאנד- נאר ווער עס וועט זיך אונטער נעמען אז מ'זאל צוריק רופן די מדינה...?
☐ די נארישע לאנד און קלוגער מלכות
☐ די קלוגע לאנד און נארישער מלכות
☐ די נארישע לאנד און פארשטענדליכער מלכות

יב. ווער האט נישט געוואלט אהיים גיין, נאר אריין גיין אין די מדינה, און פארוואס?
☐ דער אמת'ער בן השפחה, ווייל דער מענטש פון וואלד האט אים געזאגט אז דארט וועט ער קומען צו זיין גרויסקייט
☐ דער אמת'ער בן המלך, ווייל דער מענטש פון וואלד האט אים געזאגט אז דארט וועט ער קומען צו זיין גרויסקייט
☐ ביידע, ווייל דער מענטש פון וואלד האט צו זיי געזאגט אז דארטן וועלן זיי קומען צו זייער גרויסקייט

יג. וואס האט פאסירט ווען דער בן המלך האט געלייגט די כלי אויף די פערד וואס איז דארטן געשטאנען?
☐ עס האט אנגעהויבן זינגען דעם זייער (וואונדערליכן) וואוילן ניגון
☐ עס האט בכלל נישט געזינגען
☐ עס האט אנגעהויבן ארויס געבן משונה'דיגע קולות

יד. וואס האט דער מענטש פון פערד געבעטן פון דער בן המלך?
☐ אז ער זאל אראפ נעמען די כלי פונעם פערד
☐ אז ער זאל אים פארבארגן די כלי
☐ אז ער זאל אים פארקויפן די כלי

טו. וואס האט אים דער מענטש פונעם פערד געגעבן פאר די כלי?
☐ גאלד און זילבער
☐ ער האט אים געלערנט צו זיין א מבין דבר מתוך דבר
☐ ביידע תשובות זענען ריכטיג

טז. וואס לערנסטו זיך ארויס דערפון פון די מעשה?
☐ אז ווען מ'הערט זיך גוט איין קען מען הערן א וואונדערליכער ניגון
☐ אז עס ווערט צוביסלעך אנטפלעקט ווער עס איז דער אמת'ער בן המלך
☐ _______________________.

צו ענטפערן די בחינות און אריינגיין אינעם גורל, 02-5-3333-72

1-518-329-9149

טרעף צען חילוקים צווישן
די צוויי בילדער

הדפסת הגליון נתנדב
לע"נ רבי אברהם יצחק הכהן בן רבי אהרן דוד זצוק"ל
הבעל דברי אמונה, יארצייט ז"ך כסלו